

Raadsvoorstel

Onderwerp Zaakid	Zienswijze conceptbegroting 2027 MRDH 2026-041841
Auteur	Corine van der Ceelen +31793469417 C.H.van.der.Ceelen@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris a.i.	Meijer, A.S.
Afdelingshoofd	Breugem - Kusters Y.J.M. (Yvonne)
Portefeuillehouder	Burgemeester Bezuijen
Medeverantwoordelijke(n)	Wethouder Frinking Wethouder Iedema

Uiterste behandeldatum (+ reden)	18 juni 2026. De deadline voor indiening van de zienswijze bij de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) is op 8 juli 2026. De raadsvergadering van 2 juli staat in het teken van het perspectiefdebat. 18 juni is daarmee de laatst mogelijke behandeldatum.
Programma(s)	Programma 7 Inrichting van de stad
Eerdere besluitvorming	Raadsvoorstel Zienswijze strategische agenda MRDH d.d. 11 april 2023 Raadsvoorstel Zienswijze concept-ontwerp Mobiliteitsvisie 2050 MRDH d.d. 3 november 2025 Raadsvoorstel Zienswijze concept-ontwerp Visie Economisch Vestigingsklimaat MRDH d.d. 3 november 2025 Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting MRDH 2026 d.d. 16 juni 2025 Raadsvoorstel Zienswijze Beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen 2025 MRDH d.d. 16 juni 2025
Samenvatting	Het bestuur van de MRDH geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de Conceptbegroting 2027 van de Gemeenschappelijke Regeling MRDH. Voorgesteld wordt de zienswijze vast te stellen met daarin de volgende belangrijkste punten: 1. onze zorg over de structurele druk op de Brede Doeluitkering (BDU) die in 2027 van kracht zal worden; 2. het verzoek om een afwegingskader en expliciete inzet op alternatieve financieringsbronnen; 3. het verzoek aan MRDH om met gemeenten Lansingerland en Zoetermeer een corridoraanpak te ontwikkelen; 4. aandacht te hebben voor sociale veiligheid en toegankelijkheid bij haltes van de RandstadRail en bij bushaltes; 5. Zoetermeer actief te betrekken bij de knooppuntenanalyse voor het wegennet; 6. het toevoegen van de SUMP in het gebiedsprogramma MoVe aan de lijst met activiteiten; 7. Zoetermeer te betrekken bij het vervolg op de Verkenning Koningscorridor;

	8. zorgvuldigheid te betrachten bij eventuele wijzigingen in de begroting ten gevolge van de nieuwe Strategische Agenda; 9. waardering uit te spreken voor het doorvoeren van twee programma's waar er voorheen drie waren; 10. akkoord te gaan met het doorvoeren van twee programma's in de lopende begroting 2026; 11. te wijzen op de financiële kaders uit de Kaderbrief begrotingen 2027. De zienswijzebrief wordt na vaststelling aan het Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling gestuurd.
Bijlagen	1. Aanbiedingsbrief zienswijze conceptbegroting MRDH 2027 2. Conceptbegroting MRDH 2027 3. Begroting 2027 in één oogopslag infographic 4. Kadernota MRDH begroting 2027 5. Zienswijzebrief Conceptbegroting MRDH 2027 6. Video MRDH Zienswijze begroting 2027 7. Begrippenlijst

Raadsbesluit

Raadsvoorstel Zienswijze conceptbegroting 2027 MRDH
2026-041841

De raad van de gemeente Zoetermeer;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 mei 2026

besluit

1. De zienswijze op de Conceptbegroting MRDH 2027 vast te stellen met daarin de volgende belangrijkste punten:
 - a. onze zorg over de structurele druk op de Brede Doeluitkering (BDU) die in 2027 van kracht zal worden;
 - b. het verzoek om een afwegingskader en expliciete inzet op alternatieve financieringsbronnen;
 - c. het verzoek aan MRDH om met gemeenten Lansingerland en Zoetermeer een corridoraanpak te ontwikkelen;
 - d. aandacht te hebben voor sociale veiligheid en toegankelijkheid bij haltes van de RandstadRail en bij bushaltes;
 - e. Zoetermeer actief te betrekken bij de knooppuntenanalyse voor het wegennet;
 - f. toevoegen van de SUMP in het gebiedsprogramma MoVe aan de lijst met activiteiten;
 - g. Zoetermeer te betrekken bij het vervolg op de Verkenning Koningscorridor;
 - h. zorgvuldigheid te betrachten bij eventuele wijzigingen in de begroting ten gevolge van de nieuwe Strategische Agenda;
 - i. waardering uit te spreken voor het doorvoeren van twee programma's waar er voorheen drie waren;
 - j. akkoord te gaan met het doorvoeren van twee programma's in de lopende begroting 2026;
 - k. te wijzen op de financiële kaders uit de Kaderbrief begrotingen 2027.
2. De vastgestelde zienswijze te sturen naar het Dagelijks Bestuur van de MRDH.

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken, omdat het de begroting en rekening betreft van een samenwerkingsverband waaraan de gemeente deelneemt. Dit besluit treedt in werking de dag na de bekendmaking daarvan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 18 juni 2026

de griffier,

de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM

drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) heeft op 14 april 2026 de Conceptbegroting 2027 aangeboden aan de gemeenteraad van Zoetermeer. In de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) krijgt de gemeenteraad de gelegenheid een zienswijze in te dienen bij het Dagelijks bestuur van de MRDH.

De begroting van 2027 heeft twee programma's: Mobiliteit en Economisch Vestigingsklimaat. In deze programma's worden de beschikbare middelen verdeeld over de diverse activiteiten die invulling geven aan de ambities en daaruit volgende opdrachten uit de [Strategische Agenda 2023-2026](#). Deze Strategische agenda is het strategisch kader voor de begroting 2027.

Op 13 februari 2026 heeft het Algemeen Bestuur de [Mobiliteitsvisie](#) en de [Visie Economisch Vestigingsklimaat](#) vastgesteld. De begroting 2027 sluit hierop aan.

Omdat in de zienswijzebrief veel vaktermen gebruikt worden, is een begrippenlijst toegevoegd met uitleg.

Beoogd effect

Door het indienen van de zienswijze dragen we verbeteringen en aandachtspunten aan voor de begroting van de MRDH. Zo werken we samen aan een financieel gezonde metropoolregio. Het Dagelijks bestuur van de MRDH voegt de zienswijze bij de begroting 2027 en biedt deze aan bij het Algemeen bestuur van de MRDH. Op deze wijze kan er sturing worden gegeven aan de definitieve begroting MRDH voor het jaar 2027. Het Algemeen Bestuur geeft in een nota van beantwoording commentaar op de gebundelde zienswijzen. Op 11 september stelt het Algemeen Bestuur de nota van beantwoording vast en stuurt deze aan de gemeenteraden.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

1. De zienswijze op de Conceptbegroting MRDH 2027 vast te stellen met daarin als belangrijkste punten:
 - a. onze zorg voor structurele druk op de Brede Doeluitkering (BDU) die in 2027 van kracht zal worden;
 - b. het verzoek om een afwegingskader en expliciete inzet op alternatieve financieringsbronnen;
 - c. het verzoek aan MRDH om met gemeenten Lansingerland en Zoetermeer een corridoraanpak te ontwikkelen;
 - d. aandacht te hebben voor sociale veiligheid en toegankelijkheid bij haltes van de RandstadRail en bushaltes;
 - e. actief betrekken van Zoetermeer bij de knooppuntenanalyse voor het wegennet;
 - f. toevoegen van de SUMP in gebiedsprogramma MoVe aan de lijst met activiteiten;
 - g. betrekken van Zoetermeer bij het vervolg op de Verkenning Koningscorridor;
 - h. zorgvuldigheid te betrachten bij eventuele wijzigingen in de begroting ten gevolge van de nieuwe Strategische Agenda;
 - i. uitspreken van waardering voor het doorvoeren van twee programma's waar er voorheen drie waren;
 - j. akkoord te gaan met het doorvoeren van twee programma's in de lopende begroting 2026;
 - k. te wijzen op de financiële kaders uit de Kaderbrief begrotingen 2027.
2. De vastgestelde zienswijzebrief te sturen naar het Dagelijks Bestuur van de MRDH.

Argumenten

1.1 Zorg over structurele druk op de Brede Doeluitkering (BDU) en gevolgen voor het openbaar vervoer

De gemeente spreekt haar grote zorg uit over de structurele druk op de Brede Doeluitkering (BDU-zie begrippenlijst) voor de MRDH.

Het Rijk had voor 2026 een structurele korting van € 59 miljoen voorzien op de BDU voor de MRDH. Na een gezamenlijke lobby van de MRDH en de Vervoersautoriteit Regio Amsterdam (VRA) heeft het Rijk voor 2026 en 2027 tijdelijk [€ 448 miljoen](#) beschikbaar gesteld voor het openbaar vervoer in heel Nederland. Hiermee is de korting op de BDU voor 2026 gecompenseerd en voor 2027 slechts gedeeltelijk gecompenseerd. De korting staat voor 2028 volledig in de rijksbegroting.

Deze tijdelijke verlichting neemt de structurele problematiek niet weg. Vanaf 2027 staat opnieuw een forse bezuiniging op de BDU gepland en vanaf 2028 loopt ook de financiering voor het openbaar vervoer in de provincies verder terug. Daarmee ontstaat opnieuw aanzienlijke en langdurige druk op de financiering van het regionale openbaar vervoer.

De gevolgen hiervan zullen direct merkbaar zijn voor inwoners en reizigers, bijvoorbeeld door het afschalen of verdwijnen van onrendabele buslijnen, een lagere ov-frequentie en een verslechtering van de bereikbaarheid. Dit staat op gespannen voet met de groeiende mobiliteitsvraag als gevolg van woningbouw en verstedelijking in de regio.

1.2 Ontwikkelen van een afwegingskader en expliciete inzet op alternatieve financieringsbronnen

Om voorbereid te zijn op een eventuele korting op de BDU vragen we de MRDH om alvast te starten met een afwegingskader voor de eventuele bezuinigingen. Dit afwegingskader zou objectieve criteria kunnen schetsen voor te maken keuzes.

Bovendien vragen we MRDH om werk te maken van het zoeken naar alternatieve bronnen van inkomsten, investeringen en financieringen. Dit kan bijvoorbeeld door te kijken naar Europese fondsen en de investeringsbank voor infrastructuur. Onze regio is van cruciaal belang voor Europese transportroutes (TEN-T corridors).

1.3 Ontwikkelen van een gezamenlijke corridoraanpak met Lansingerland

Zoetermeer werkt op vele gebiedsontwikkelingen en mobiliteitsprojecten samen met de MRDH. Wanneer deze ontwikkelingen in samenhang worden bekeken en worden gebundeld in één corridoraanpak, scheppen we meer duidelijkheid. Deze aanpak biedt een heldere en structurelere regionale koers, voorkomt versnippering en ondersteunt de MRDH, Lansingerland en Zoetermeer bij het maken van goed onderbouwde keuzes op de lange termijn.

In de corridoraanpak kunnen onder meer de ZoRo (Zoetermeer-Rotterdam), de verkenning Toekomstvast ov (waaronder de Krakeling) en de verkenning naar het doortrekken van LeiZo (lijn 400) naar station Zoetermeer en Lansingerland-Zoetermeer in onderlinge samenhang worden beschouwd. Daarbij kan de corridoraanpak aansluiten op zowel lokale als regionale ontwikkelingen.

In deze corridoraanpak kan ook het vervolg meegenomen worden op de afgeronde verkenning doortrekking Lijn 400/401 naar Station Zoetermeer en Lansingerland.

1.4 Aandacht voor sociale veiligheid en toegankelijkheid bij haltes van de RandstadRail en bij bushaltes

Zoetermeer kijkt uit naar de samenwerking op het gebied van de knooppuntontwikkeling voor Station Zoetermeer. Wat Zoetermeer betreft gaat het daarbij ook om RandstadRail-haltes en bushaltes. Wij zien hier een grote opgave én een kans om een forse kwaliteitsslag te maken in de halte- en stationbeleving.

We sporen de MRDH aan hierbij de gevoelde sociale onveiligheid van vrouwen in het ov en op stations en haltes mee te nemen in de nieuwe Strategische Agenda en het uitvoeringsprogramma. Actie op dit punt zal bij kunnen dragen aan hoger gebruik en een betere financiële dekking van het ov.

Daarnaast vragen we aandacht voor de toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten van stations en haltes in Zoetermeer, die goed geregeld moet zijn, ook bij uitvoering van werkzaamheden. Dit is bij de werkzaamheden bij Centrum West niet goed gegaan.

1.5 Actieve rol voor Zoetermeer bij de knooppuntenanalyse voor het wegennet
Zoetermeer ziet kansen om de verkeersdruk op onder andere de A12 structureel te verminderen. We vragen de MRDH ons actief te betrekken bij de analyses over het wegennet.

1.6 Toevoegen van de SUMP in gebiedsprogramma MoVe aan de lijst met activiteiten
Zoetermeer werkt met Den Haag en Rotterdam samen binnen gebiedsprogramma MoVe aan een polynode Sustainable Urban Mobility Plan (SUMP). Deze ontbreekt echter in de lijst met activiteiten. Bovendien is de SUMP nodig voor het aanvragen van financiering of subsidies bij de Europese Commissie. Zie de begrippenlijst voor meer uitleg.

1.7 Actieve rol voor Zoetermeer bij het vervolg op de Verkenning Koningscorridor
We zien geen voortgang op de verkenning Koningscorridor en vragen MRDH om Zoetermeer te betrekken bij het vervolg als dit actueel wordt. De Koningscorridor loopt van Scheveningen, via de Binckhorst en Zoetermeer uiteindelijk naar Delft.
In de begroting staat de verkenning opgenomen als toekomstige lightrailverbinding naar Zoetermeer. Voor Zoetermeer is een lightrailverbinding niet wenselijk, omdat dit concurrentie oplevert voor de treinverbinding in oost-westelijke richting. Dit zou een verslechtering kunnen opleveren, die vanuit landelijk perspectief niet wenselijk is.

1.8 Zorgvuldige uitwerking van visies en strategische agenda met aandacht voor budgettaire gevolgen
Vanaf de zomer van 2026 zal de MRDH gaan werken aan een nieuwe Strategische Agenda voor de periode 2027-2030. In februari 2026 zijn de Mobiliteitsvisie en de Visie Economisch Vestigingsklimaat goedgekeurd. Deze zullen input zijn voor de nieuwe Strategische Agenda. Voor de beide visies wordt één gezamenlijk uitvoeringsprogramma gemaakt. We vragen de MRDH om zorgvuldigheid in de processen van het maken van de Strategische agenda en het uitvoeringsprogramma en de invloed die deze kunnen hebben op begroting en uitgaven in 2027.

1.9 Doorvoeren van grotere samenhang tussen de programma's Mobiliteit en Economisch Vestigingsklimaat
Op 13 februari 2026 heeft het Algemeen Bestuur de Mobiliteitsvisie en de Visie Economisch Vestigingsklimaat vastgesteld. De begroting van 2027 heeft in lijn met de twee visies nu ook twee programma's: Mobiliteit en Economisch Vestigingsklimaat. Dit waren er voorheen drie. Samenvoeging tot twee programma's bevordert de samenhang. Zoetermeer waardeert dit.

1.10 Terugbrengen naar twee programma's in de begroting 2026
Het samenvoegen van drie tot twee programma's in de begroting 2027 zorgt voor duidelijkheid. De begroting 2026 is echter al vastgesteld. Om toch de begroting 2026 terug te brengen naar twee programma's, is toestemming van de gemeenten nodig. Zoetermeer steunt dit. De begroting 2026 sluit daarmee beter aan op de visies (Mobiliteitsvisie en Visie Economisch Vestigingsklimaat) van de MRDH.

1.11 Belang van financiële kaders

In 2026 is een korting doorgevoerd op de inwonerbijdrage voor het economisch vestigingsklimaat. Deze structurele korting is de basis geweest voor de begroting van 2027. We spreken hiervoor waardering uit en benadrukken de grote financiële uitdagingen van gemeenten voor de komende jaren.

Kanttekeningen

1.1 Geen voorstel indienen beperkt de invloed van de gemeente op beleids- en financiële keuzes van de MRDH

Financiën

Het vaststellen van de zienswijze heeft geen financiële gevolgen voor de gemeente Zoetermeer. In 2026 is in de begroting een korting van 6,2% doorgevoerd. Deze korting is structureel en is de basis geweest voor de begroting van 2027. De Conceptbegroting 2027 is in overeenstemming met de kaders van de gemeentelijke kadernota MRDH-begroting 2027 opgesteld. Hierin is opgenomen dat er een indexering van 3,8% op de inwonersbijdrage doorgevoerd zal worden op het onderdeel economisch vestigingsklimaat in de totale begroting van de MRDH en dat de weerstandscapaciteit niet groter is dan 1,0. Dit leidt tot een bedrag per inwoner voor het Economisch Vestigingsklimaat van € 3,11 voor 2027. In 2026 is dit bedrag € 3,00.

Controleprotocol

Niet van toepassing.

Participatie en Communicatie

Het betreft een budgettaire bevoegdheid van de raad. Het voorstel leent zich daarom niet voor participatie.

Het Algemeen Bestuur geeft in een nota van beantwoording commentaar op de gebundelde zienswijzen. Op 11 september stelt het Algemeen Bestuur de nota van beantwoording vast en stuurt deze aan de gemeenteraden.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten

We vragen in de zienswijzebrief aandacht voor de toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten van stations en haltes in Zoetermeer, die goed geregeld moet zijn, ook bij uitvoering van werkzaamheden.

Rapportage en evaluatie

Hierin is de planning- en controlcyclus van de MRDH leidend. Er worden per jaar twee bestuursrapportages opgesteld en een jaarrekening.

Planning

17 juni 2026 Adviescommissie Vervoersautoriteit, Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat

8 juli 2026 einde zienswijzeperiode

31 augustus 2026 Dagelijks Bestuur - Behandeling beantwoording zienswijzen

11 september 2026 Algemeen Bestuur - Vaststellen begroting en beantwoording zienswijzen